

Voortoets versterking dijktaluds Oude Maas

**Toetsing in het kader van de Wet
natuurbescherming**

T.M. van der Have

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Voortoets versterking dijktaluds Oude Maas

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

T.M. van der Have

Voortoets versterking dijktaaluds Oude Maas

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

T.M. van der Have

Status uitgave: **eindconcept**

Rapportnummer:	20-227
Projectnummer:	20-0707
Datum uitgave:	05 nov 2020
Foto's omslag:	Lievense Milieu B.V.
Projectleider:	Dr. T.M. van der Have
Tweede lezer:	ir. E.J.F. de Boer
Naam en adres opdrachtgever:	Lievense Milieu B.V. Ir. M. van Dieren Ringwade 41 3439 LM Nieuwegein
Referentie opdrachtgever:	Email d.d. 7 september 2020
Akkoord voor uitgave:	dr. W.E.A. Kardinaal
Paraaf:	

Graag citeren als: Van der Have, T.M. 2020. Voortoets versterking dijktaaluds Haringvliet. Bureau Waardenburg Rapportnr. 20.226. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: natuurtoets, Wet natuurbescherming, Natura-2000 gebieden

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv.

Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Lievense Mileu B.V.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Voorwoord

Waterschap Hollandse Delta is voornemens om op dijkkring 20 in de Oude Maas Spijkenisse en Hoogvliet en langs het Hartelkanaal het project Versterking dijktaaluds Oude Maas en Hartelkanaal (Projectnummer WABO13298) te realiseren en heeft Lievense Milieu B.V. opdracht gegeven de planvoorbereiding te doen. Lievense Milieu B.V. wil weten of deze ingreep effecten kan hebben op Natura 2000-gebieden en of significante effecten op deze gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten. Het plangebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland.

Lievense Milieu B.V. heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de Wet natuurbescherming. In voorliggend rapport zijn de effecten van de voorgenomen ingreep op Natura 2000-gebieden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor zover negatieve effecten aan de orde zijn, zijn maatregelen aangegeven om negatieve effecten op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden te voorkomen of te verzachten.

Dit rapport is te beschouwen als de oriëntatiefase van de Passende beoordeling, zoals omschreven in de Wet natuurbescherming.

Dit rapport is opgesteld door Bureau Waardenburg.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

T.M. van der Have	projectleiding, rapportage
E.J.F. de Boer	kwaliteitscheck.

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

Vanuit Lievense Milieu B.B. werd de opdracht begeleid door de heer M. van Dieren. Wij danken hem voor de prettige samenwerking.

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doel	7
1.2 Toetsing Wet natuurbescherming	8
1.3 Verantwoording	9
2 Plangebied en project	10
2.1 Het project Versterking dijktaaluds in Oude Maas en Hartelkanaal (WABO13298)	10
2.2 De ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden	15
DEEL 1 NATURA 2000-GEBIEDEN	16
3 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden	16
3.1.1 Algemene beschrijving Natura 2000-gebied Oude Maas	16
3.1.2 Instandhoudingdoelen en kernopgaven Natura 2000-gebied Oude Maas	16
3.1.3 Natura 2000 Beheerplan	17
4 Effecten op Natura 2000-gebieden	19
4.1 Mogelijke effecten en de invloedsfeer van het project	19
4.2 Functie van het deelgebied van de Oude Maas	19
4.3 Bepaling van verlies aan areaal door steenbestortingen en tijdelijke werkstroken	20
4.4 Bepaling van de effecten van verstoring door geluid en vertroebeling door aanleg werkstroken en door steenbestortingen	22
4.4.1 Verstoring door werkstroken op dijktaalud	22
4.4.2 vertroebeling	23
4.5 Conclusies effecten beschermde gebieden	23
DEEL 2	25
5 Natuurnetwerk Nederland	25
6 Literatuur	26
Bijlage I Wettelijke kader	27
Bijlage II Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Oude Maas	32

Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Dijkstrekkings langs de Oude Maas bij Spijkenisse en Hoogvliet en langs het Hartelkanaal bij Spijkenisse voldoen niet meer aan de veiligheidsnormen voor het faalmechanisme zettingsvloeiing. Lieveense Milieu B.V. heeft van het waterschap Hollandse Delta de opdracht gekregen om maatregelen uit te werken om het buitentalud van deze dijkstrekkings te versterken.

Het waterschap Hollandse Delta is daarom voornemens om op de dijkkring 20 langs de Oude Maas en Hartelkanaal bij Spijkenisse en dijkkring 17 bij Hoogvliet het project Versterking dijktafuds (Projectnummer WABO13298) door Lieveense Milieu B.V. uit te laten voeren (Figuur 2.1). Deze versterkingen van het afud onder water zullen grotendeels vanaf het water worden uitgevoerd. In deze toetsing gaan we er van uit dat op de dijkstrekkings aanvullende werkafuden nodig zijn (worf case benadering). Lieveense Milieu B.V. wil weten of en zo ja hoe met deze ingreep rekening moet worden gehouden met de Wet natuurbescherming.

Concreet wil de Lieveense Milieu B.V. weten of als gevolg van dit project significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten en of het project effecten kan hebben op beschermde soorten.

De Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er in geval van beschermde gebieden een vergunning nodig of in geval van beschermde soorten ontheffing nodig voor het overtreden van een verbodsbepaling. In specifieke gevallen geldt een vrijstellingsregeling.¹

In dit rapport wordt verslag gedaan van bronnenonderzoek, en de bepaling van de effecten op Natura 2000-gebieden.

Het doel van het onderzoek is te bepalen of de ingreep kan leiden tot overtredingen van de regels uit de Wet natuurbescherming. Als dat voor beschermde gebieden het geval is, wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs een vergunning kan worden verkregen of dat een Passende Beoordeling nodig is om hier antwoord op te kunnen geven.

¹ Zie voor de doelstelling en regels van de Wet natuurbescherming het wettelijk kader in de bijlage. ADC-toets: toets op Alternatieven, Dwingende reden van groot openbaar belang, Compensatie. Dit betreft soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Brochure: Soortenbescherming

1.2 Toetsing Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming (Wnb)

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking. De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet (zie ook Bijlage 1).

Natura 2000-gebieden

Deel 1 van de voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een verkennend onderzoek naar de effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De centrale vraag van deze toetsing is: bestaat er een reële kans op significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of kan het optreden van significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid worden uitgesloten?

Meer in detail geeft deze rapportage antwoord op de volgende vragen:

- Welke Natura 2000-gebieden liggen binnen de invloedssfeer van het plan/project (par 2.2)?
- Wat zijn de instandhoudingsdoelen voor deze natuurgebieden (H2, Bijlage 2)?
- Welke effecten op Natura 2000-gebieden heeft het project (H4)?
- Zijn er in samenhang met andere activiteiten en plannen effecten op Natura 2000-gebieden, met andere woorden zijn er cumulatieve effecten?
- Kunnen significante effecten (inclusief cumulatieve effecten) worden uitgesloten?

De uitkomsten van het onderzoek kunnen als volgt zijn:

- Er treden met zekerheid *geen effecten* op; er zijn geen aanvullende maatregelen nodig om effecten te beperken. Wel wordt aanbevolen de conclusies van dit onderzoek aan het bevoegd gezag voor te leggen.
- *Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten.* Voor activiteiten die (mogelijk) een significant effect hebben is een vergunning nodig, die kan worden aangevraagd op basis van een "passende beoordeling" (zie Bijlage 1) en na het doorlopen van de ADC-toets¹. Vooroverleg met het bevoegd gezag is noodzakelijk.
- *Er zijn (mogelijk) wel effecten, maar die zijn beperkt en zeker niet significant.* In dit geval bepaalt het bevoegd gezag of er vergunning nodig is. In de vergunningsvoorschriften kunnen maatregelen worden opgelegd om negatieve effecten te verminderen of te voorkomen. Deze maatregelen zijn niet nodig om significante effecten te voorkomen.

De effecten van het project zijn getoetst aan de instandhoudingsdoelen die voor Natura 2000-gebied Oude Maas (plangebied ligt grotendeels binnen dit Natura 2000-gebied). Als (significant) negatieve effecten op deze gebieden kunnen worden uitgesloten zijn effecten op verder weg gelegen gebieden op grond van de afstand eveneens uit te sluiten.

¹ ADC-toets: toets op Alternatieven, Dwingende reden van groot openbaar belang, Compensatie.

Met de ingreep worden geen houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden zoals vermeld in Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming zijn dus niet van toepassing.

Het onderdeel soortenbescherming wordt apart gerapporteerd.

1.3 Verantwoording

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten en de voorgenomen ingreep. De toetsing is opgesteld op basis van de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van bever en noordse woelmuis is de NDFF geraadpleegd¹. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergrond-documentatie (de Boer et al., 2020; zie literatuurlijst).

¹ Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd dd. 16-10-2020

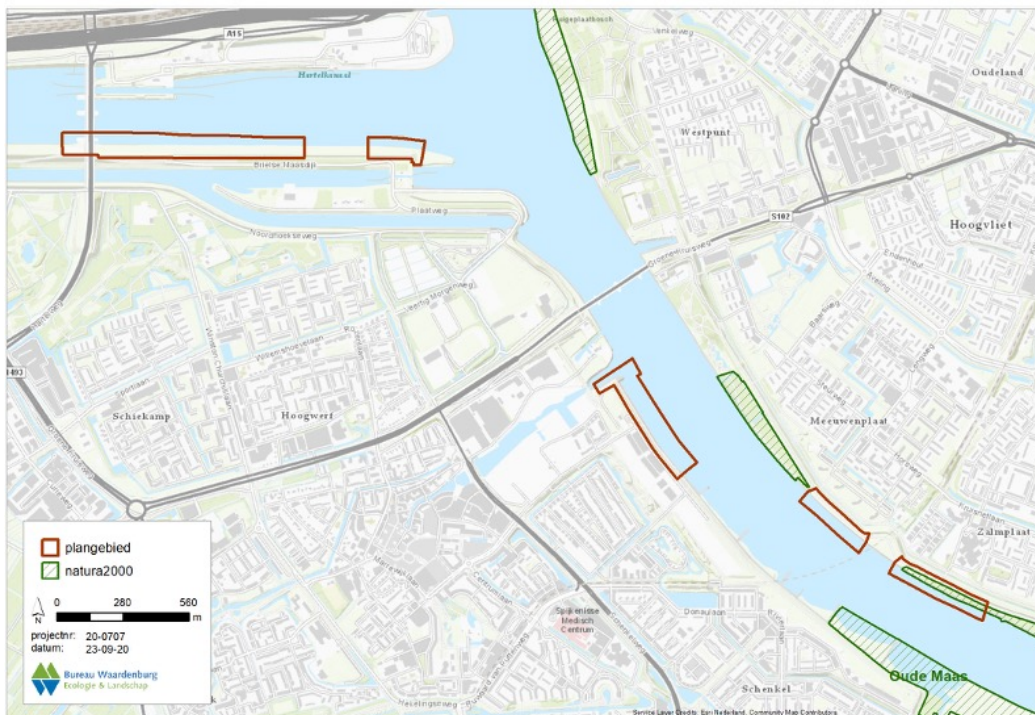

2 Plangebied en project

2.1 Het project Versterking dijktafuds in Oude Maas en Hartelkanaal (WABO13298)

Plangebied en omgeving

Het plangebied betreft De Oude Maas bij Spijkenisse en Hoogvliet en het Hartelkanaal bij Spijkenisse en overstromingsvlaktes en -oevers van deze getijderivier.

Figuur 2.1 Ligging van de drie plangebieden (rode lijn) in de Oude Maas bij Spijkenisse (DP-06, midden) en Hoogvliet (DP-01, DP-08, rechts) en het Hartelkanaal (DP-01H, linksboven) ten opzichte van het Natura 2000-gebied de Oude Maas (groene lijn). De plangebieden zijn genoemd naar de genummerde dwarsprofielen in het projectplan.

In de plangebieden is het dijktafud te stijl geworden, zodat ze niet meer voldoen aan de veiligheidsnormen voor het faalmechanisme zettingsvloeiing. Om die reden zal binnen de drie plangebieden het dijktafud vanaf de waterlijn tot aan de zone waar het talud 1:20 is worden opgevuld met steenbestortingen bestaande uit filtermateriaal (stenen met een grootte range van 45-125 mm) en een toplaag (stenen met een gewichtsrang van 5/40 kg). Deze steenbestortingen vinden plaats in een gebied met een breedte vanaf waterlijn 64 m bij Hoogvliet en 86 m bij Spijkenisse, over een totale lengte van 1130 m en tot een diepte van 12-13 m; en bij het Hartelkanaal in een gebied met een breedte 53 m en over 1190 m lengte en tot een diepte van 9 m. In de principeoplossing wordt het talud aangevuld met een steenbestorting tot een helling van maximaal 1:3 (er wordt geen gebruik gemaakt van een geotextiel). Vooralsnog wordt ervanuit gegaan dat steenbestorting wordt geplaatst

vanaf de waterlijn (bij een gemiddelde waterstand) tot de plaats waar het talud van de bodem 1:20 is. De steenbestorting voor de filterlaag heeft overal een minimale dikte van 0,5 m. Op de stenen van de filterlaag komt een toplaag van grovere stenen. Het volume/massa van de filterlaag is 60.000 m³/102.000 ton (Oude Maas) en 31.000 m³/ (Hartelkanaal), het volume/massa van de toplaag is 49.000 m³/88.000 ton (Oude Maas) en 33.000 m³ /59.000 ton (Hartelkanaal).

De plangebieden in de Oude Maas liggen grotendeels binnen de vaargeul (Figuur 2.6), in het Hartelkanaal op c 100 m afstand (Figuur 2.7). De aanvoerroute van het stortsteen zijn weergegeven in Figuur 2.5 en volgen geheel de bestaande vaarwegen. De totale duur van het project is bij gebruik van 1 kraan en een 8-urige werkdag 88 dagen voor Hartelkanaal en 151 dagen voor de Oude Maas.

In Figuren 2.2 – 2.5 zijn dwarsdoorsneden gegeven van de principeoplossingsrichting tegen zettingsvloeiing die voor alle locaties wordt toegepast. Door het plaatsen van de steenbestortingen zullen er zettingen van de ondergrond plaatsvinden (Lieveense projectplan WABO13298 Versie 28-8-2020 Concept). Op de oever worden tijdelijke werkstroken gebruikt op de al aanwezige steenbestorting tot ongeveer 10 m vanaf de waterlijn (Figuren 2.4 – 2.6).

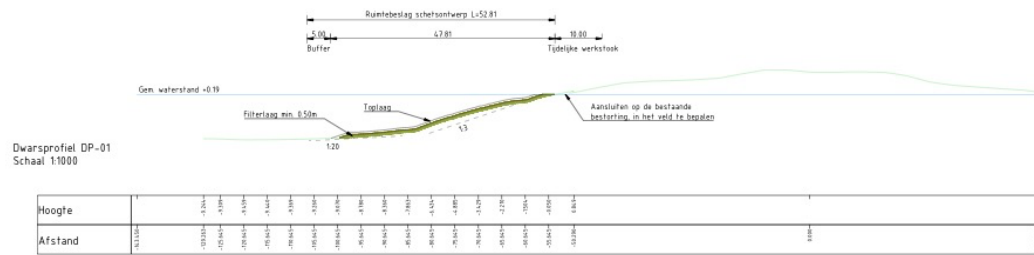
Figuur 2.4. De oever van de Oude Maas in het plangebied ter hoogte van dwarsprofiel DP-08 bij Hoogvliet. Op de oever is de steenbestorting te zien waarop de tijdelijke werkstrook wordt aangelegd.

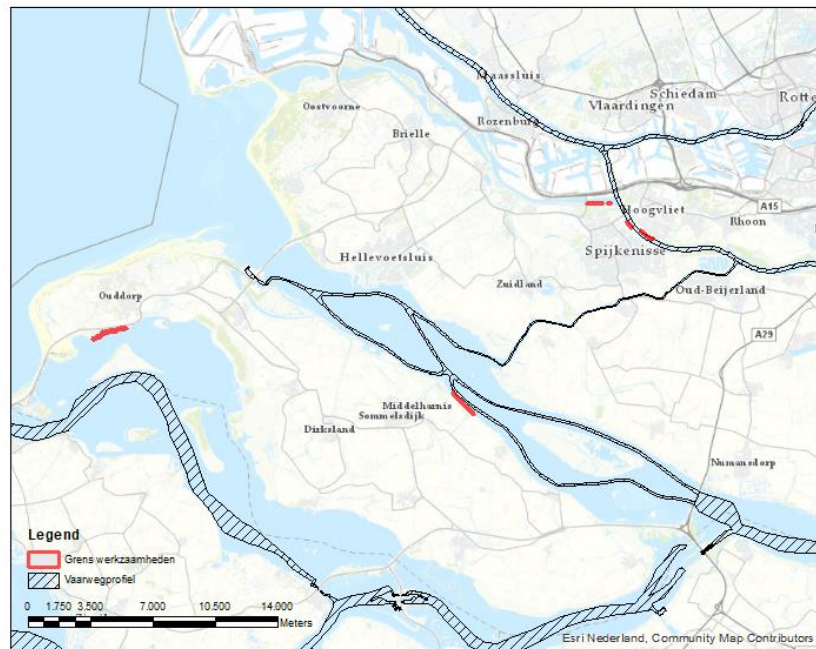
Figuur 2.5. De oever van de Oude Maas in het plangebied ter hoogte van dwarsprofiel DP-06 bij Spijkenisse. Op de oever is de steenbestorting te zien waarop de tijdelijke werkstrook wordt aangelegd.

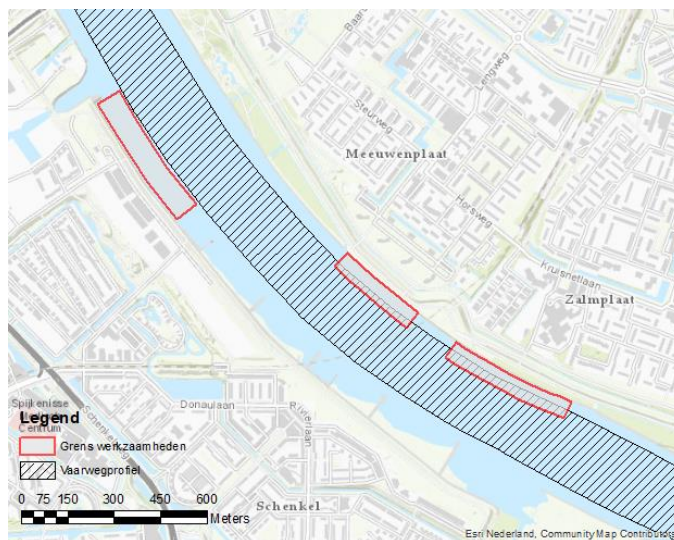
Figuur 2.6. De oever van het Hartelkanaal in het plangebied ter hoogte van dwarsprofiel DP-01H bij Spijkenisse. Op de oever is de steenbestorting te zien waarop de tijdelijke werkstrook wordt aangelegd.

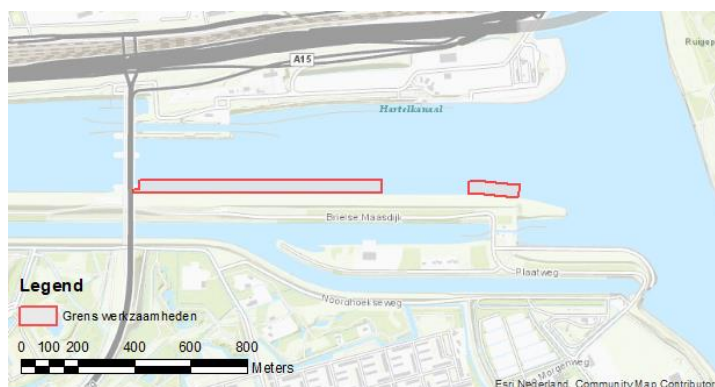
Figuur 2.5. Dwarsprofiel van de versterking van het dijktafud en de tijdelijke werkstrook (10m) in het Hartelkanaal bij Spijkenisse in plangebied DP-01H. (Bron: projectplan Lieveense).

Figuur 2.5. De plangebieden bij Spijkenisse en Hoogvliet (rechtsboven, rood) en ligging vaarwegen (vaargeul uit legger RWS, 2014; Projectplan Lieveense).

Figuur 2.6. *Ligging van de plangebieden bij Spijkenisse en Hoogvliet t.o.v. de vaargeul in de Oude Maas (Projectplan Lieveense).*

Figuur 2.7. *Ligging van de plangebieden in het Hartelkanaal (ligging vaargeul niet beschikbaar in Projectplan Lieveense).*

2.2 De ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden

De drie plangebieden bij Spijkenisse en Hoogvliet liggen deels binnen het Natura 2000-gebied Oude Maas, het plangebied Hartelkanaal ligt er buiten op 0,2 km afstand. Alle plangebieden liggen buitendijks en onder water tot circa 12-13 m diepte vanaf de waterlijn. Een tijdelijke werkstrook van 10 m vanaf de waterlijn zal gebruikt worden voor werkzaamheden op de al aanwezige steenbestorting (Figuren 2.4 - 2.6). Er is geen oeverzone aanwezig.

DEEL 1 NATURA 2000-GEBIEDEN

3 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden

Voor het project WABO13298 is enkel het Natura 2000-gebied Oude Maas relevant.

3.1.1 Algemene beschrijving Natura 2000-gebied Oude Maas

Het Natura 2000-gebied Oude Maas is een rivierloop ten zuiden van Rotterdam. Benedenstrooms mondt de Oude Maas uit in de Nieuwe Waterweg. Bovenstrooms staat de Oude Maas in verbinding met de Lek, de Maas, de Merwede en de Waal. Voor het Natura 2000-gebied Oude Maas zijn, op grond van de Habitatrichtlijn, een aantal slikken, platen, gorzen en grienden aangewezen. De zomerpolders, het intergetijdengebied en de ondiep water-zones vallen ook binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied. **Het riviergedeelte van de Oude Maas is niet als Natura 2000-gebied aangewezen.** De Oude Maas staat onder invloed van de getijdenwerking uit de Nieuwe Waterweg en deels uit het Haringvliet. De smalle uiterwaarden van de Oude Maas vormen één van de grootste, nog resterende, zoetwatergetijdengebieden van ons land. Ze zijn van internationaal belang door de wilgenbossen (vloedbossen), de soortenrijke (riet)ruigtes en als leefgebied voor de noordse woelmuis en de bever. De gorzen en vloedbossen die in het gebied voorkomen, zijn nog wel op andere plaatsen in Nederland te vinden. Maar de omvang en biodiversiteit is langs de Oude Maas veel groter (Teunis & Wielakker, 2016).

De getijdendynamiek is door de afsluiting van het Haringvliet afgenomen. Daardoor worden hoge delen van het gebied bij hoogwater niet meer regelmatig overspoeld. Hierdoor is het proces van erosie en sedimentatie veranderd. De vorming van zandplaten en van de slikkige randen rond deze platen treedt hierdoor niet meer op. Het getij is echter nog steeds een dominante milieufactor in het gebied. De huidige natuurwaarden in de Deltawateren zijn, in de loop der tijd, ontwikkeld in sterke samenhang met de menselijke activiteiten in het gebied. Naast de rijke natuur, kent de Oude Maas namelijk een groot aantal gebruiksfuncties. De belangrijkste is beroepsscheepvaart. Daarnaast wordt het gebied gebruikt voor: de aan- en afvoer van water, visserij, recreatie en onderzoeks- en monitoringsactiviteiten (Rijkswaterstaat *et al.*, 2016).

3.1.2 Instandhoudingdoelen en kernopgaven Natura 2000-gebied Oude Maas

De kernopgaven en instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Oude Maas zijn opgenomen Tabel 3.1 en in bijlage 2. Het Natura 2000-gebied Oude Maas is aangewezen voor het habitattype zachthoutoibossen (H91E0_A), rivieren met slikoevers (H3270) en voedselrijke zoomvormende ruigtes (H6430) waarvoor een behoudsdoelstelling is

geformuleerd. Daarnaast is het aangewezen voor bever en noordse woelmuis van Bijlage II van de habitatrichtlijn. Voor de noordse woelmuis is een verbeterdoelstelling geformuleerd.

De landelijke staat van instandhouding voor habitattypes zachthoutooibossen (H91E0_A), rivieren met slikoevers (H3270) en voedselrijke zoomvormende ruigtes (H6430) is matig ongunstig. De landelijke staat van instandhouding van habitatrichtlijnsoort noordse woelmuis is zeer ongunstig (Bijlage 2).

In het aanwijzingsbesluit worden de in Tabel 3.1 beschreven instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen genoemd. Voor ruigten en zomen en habitatsoort geldt bovendien een uitbreidingsdoelstelling (essentietabel Oude Maas).

Het gebied rondom Spijkenisse en Hoogvliet wordt aan de noordelijke zijde (benedenstrooms) gerekend tot het habitatype zachthoutooibossen. Aan de zuidelijke zijde (bovenstrooms) zijn naast zachthoutooibossen ook slikkige rivieroevers (H3270) aanwezig en nog zuidelijker ook Ruigten en zomen (H6430_B).

De alluviale bossen in het rivierenlandschap (van subtype A en B) van ons land zijn van groot internationaal belang. Daarbij is het zachthoutooibos (van subtype A) over een relatief groot oppervlakte vertegenwoordigd.

3.1.3 Natura 2000 Beheerplan

Het Natura 2000 Beheerplan geeft een overzicht van de natuurwaarden en instandhoudingsdoelstellingen en de knelpunten in het behoud en ontwikkeling van de natuurwaarden (RWS, 2016). De huidige natuurwaarden in de Oude Maas zijn, in de loop der tijd, ontwikkeld in sterke samenhang met de menselijke activiteiten in het gebied. Naast de rijke natuur, kent de Oude Maas namelijk een groot aantal gebruiksfuncties. Zoals waterkeringen, regionale watervoorziening, recreatievaart, zwemwater, drinkwater, oeverrecreatie, sportvisserij, beroepsvisserij en beroepsscheepvaart.

Het beheerplan geeft aan wat ervoor nodig is om de natuurdoelen voor het gebied te realiseren. Daarbij is gekeken naar de knelpunten in het ecosysteem, bestaande maatregelen met een positieve bijdrage, aanvullende maatregelen om de doelen te realiseren en alle bestaande activiteiten die mogelijk een invloed hebben op de natuurwaarden. Onder de activiteiten die vrijgesteld zijn van Wnb-vergunningplicht valt het reguliere en periodieke onderhoud van de dijken door de waterschappen. Dijkversterkingen vallen echter onder de activiteiten die Wnb-vergunning plichtig zijn eventueel in combinatie met mitigerende maatregelen.

Tabel 3.1 Habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in het definitieve aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied 'Oude Maas' (uit LNV 2009). De nummers verwijzen naar de toelichting.

Code	Habitat	Instandhoudingsdoelstelling ¹	Trend ²	Landelijke staat van instandhouding ³	Relatieve bijdrage ⁴	Knelpunt in gebied ⁵
H3270	Slikkige rivieroever	B	?	-	+	Nee
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	U	-	-	++	Ja
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	B	0	-	++	Nee

Toelichting

1 Instandhoudingsdoelstelling		4 Relatieve bijdrage gebied	
B	Behoud van omvang/kwaliteit leefgebied	+	Zeer grote oppervlakte (meer dan 15%) en grotendeels matige kwaliteit; of grote oppervlakte (van 2 tot 15%); of geringe oppervlakte (minder dan 2%) met grotendeels goede kwaliteit
U	Uitbreiding omvang leefgebied	++	Zeer grote oppervlakte (meer dan 15%) en grotendeels goede kwaliteit; of bijzondere kwaliteit; of bijzondere geografische ligging in combinatie met goede kwaliteit
2 Trend habitattypen in oppervlakte en kwaliteit (expert judgement)		5 Knelpunt in gebied	
-	Matige afname	Nee	Instandhoudingsdoelstelling wordt reeds bereikt met huidige beheer
0	Stabiel	Ja	Instandhoudingsdoelstelling wordt niet bereikt met voortzetting huidig beheer
+	Matige toename		
3 Landelijke staat van instandhouding			
--	zeer ongunstig		
-	matig ongunstig		

4 Effecten op Natura 2000-gebieden

4.1 Mogelijke effecten en de invloedssfeer van het project

De voorliggende voortoets beschrijft de resultaten van een onderzoek naar de effecten van het project op beschermde natuurgebieden (waaronder wij in dit rapport verstaan: Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten). Hierbij is de focus gelegd op een tweetal onderwerpen namelijk:

- Verlies aan areaal van habitattypen zachthoutooibossen (H91E0_A), rivieren met slikoevers (H3270) en voedselrijke zoomvormende ruigtes (H6430) door de steenbestortingen op het onder water gelegen dijktaalud en tijdelijke werkstroken op de dijkstrekkingsen;
- de effecten van geluid en trillingen op Natura 2000-gebieden, bever, noordse woelmuis.

De volgende mogelijke effecten worden hieronder toegelicht:

- Verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag. Dit kan van toepassing zijn door de afname van zachsubstraat en de toename van kunstmatig hardsubstraat.
- Verstoring door vertroebeling, trillingen en geluid gedurende de werkzaamheden.

Ten aanzien van de volgende parameters worden op voorhand geen relevante effecten op habitattypen en soorten met instandhoudingsdoelen verwacht:

- effecten van veranderingen in (grond)waterhuishouding;
- effecten van veranderingen in recreatief gebruik;
- effecten van veranderingen in (scheep)verkeersintensiteit. Dit speelt geen rol omdat de bijdrage van extra scheepvaartverkeer door de ingreep minimaal en tijdelijk (enkel gedurende de uitvoering van de werkzaamheden) is. Deze parameters zijn in deze studie verder buiten beschouwing gelaten.

4.2 Functie van het deelgebied van de Oude Maas

Dit deel van de Oude Maas rondom Spijkenisse en Hoogvliet wordt aan de noordelijke zijde (benedenstrooms) gerekend tot het habitatype zachthoutooibossen. Aan de zuidelijke zijde (bovenstrooms) zijn naast zachthoutooibossen ook slikkige rivieroeveren (H3270) aanwezig en nog zuidelijker ook Ruigten en zomen (Figuur 4.1; H6430_B; RWS, 2015). Daarnaast komen in dit deel van de Oude Maas noordse woelmuis (Figuur 4.2 – 4.3) en bever voor (Figuur 4.4), waarvoor het gebied eveneens is het aangewezen. De landelijke staat van instandhouding van de noordse woelmuis is zeer ongunstig en daarvoor is een verbeterdoelstelling geformuleerd.

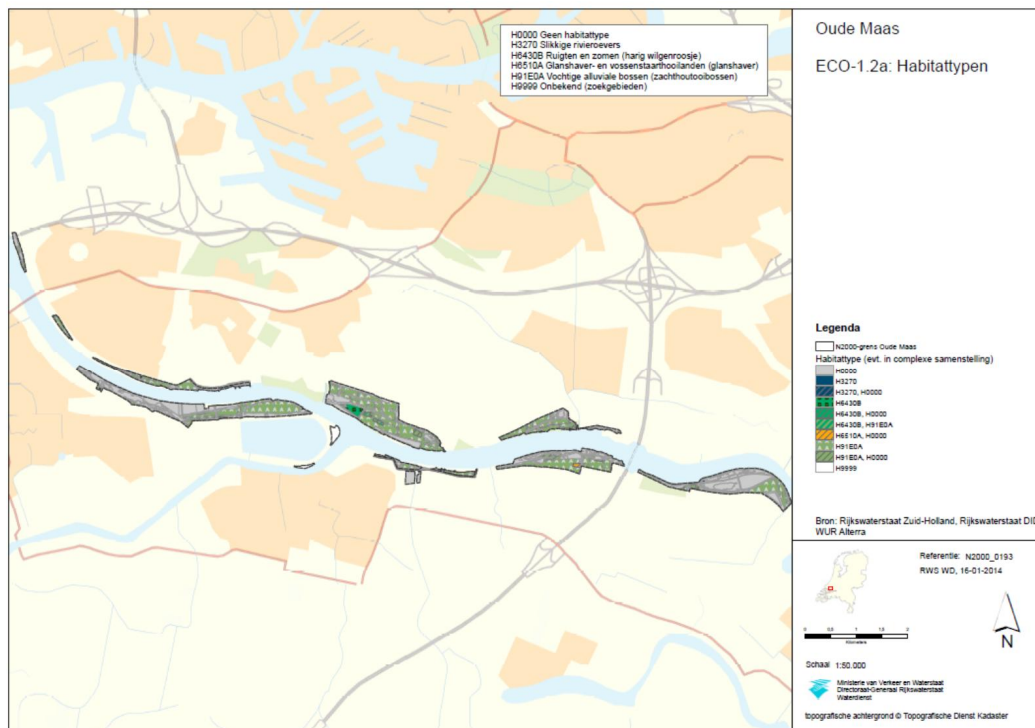

4.3 Bepaling van verlies aan areaal door steenbestortingen en tijdelijke werkstroken

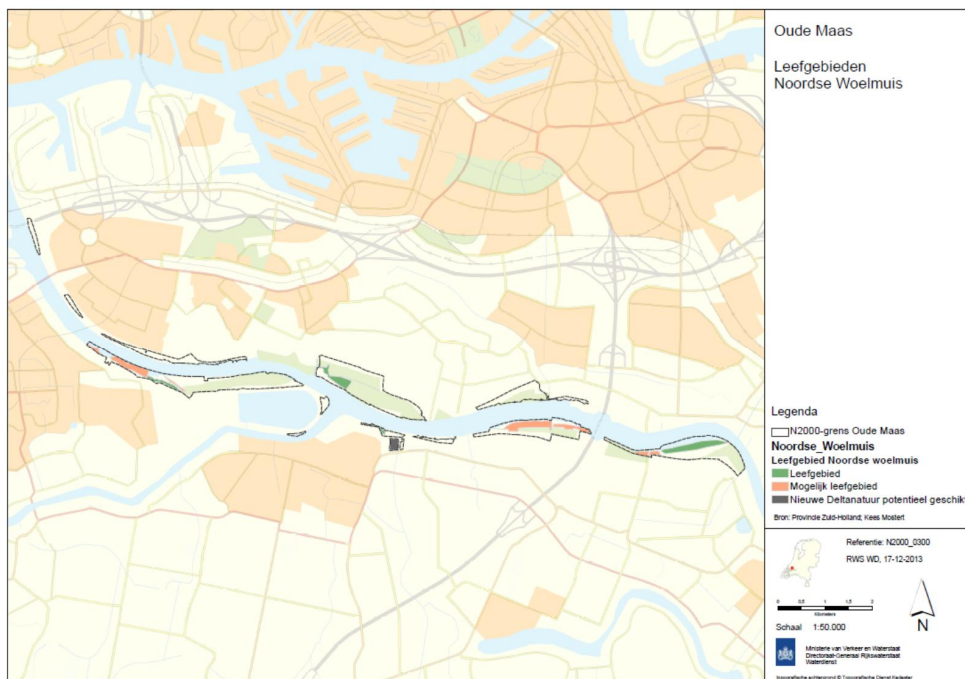
Het plangebied Hartelkanaal, met de 10 m brede tijdelijke werkstroken op de steenbestortingen en de steenbestortingen onder de waterlijn, ligt buiten de in Hoofdstuk 3 besproken Natura 2000-gebieden op een afstand van minimaal 0,2 kilometer. Directe effecten door de aanleg van tijdelijke werkstroken en steenbestortingen onder de waterlijn als *verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag* of *verstoring door mechanische effecten* zijn voor geen van de Natura 2000-gebieden aan de orde.

De plangebieden, met de 10 m brede tijdelijke werkstroken en de steenbestortingen onder de waterlijn, bij Spijkenisse (DP-01 en Hoogvliet (DP-08) liggen buiten het Natura 2000-gebied, plangebied DP-06 ligt er deels binnen Natura 2000-gebied. Directe effecten door de aanleg van tijdelijke werkstroken en steenbestortingen onder de waterlijn als *verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag* of *verstoring door mechanische effecten* zijn voor plangebieden DP-01 en DP-08 niet aan de orde.

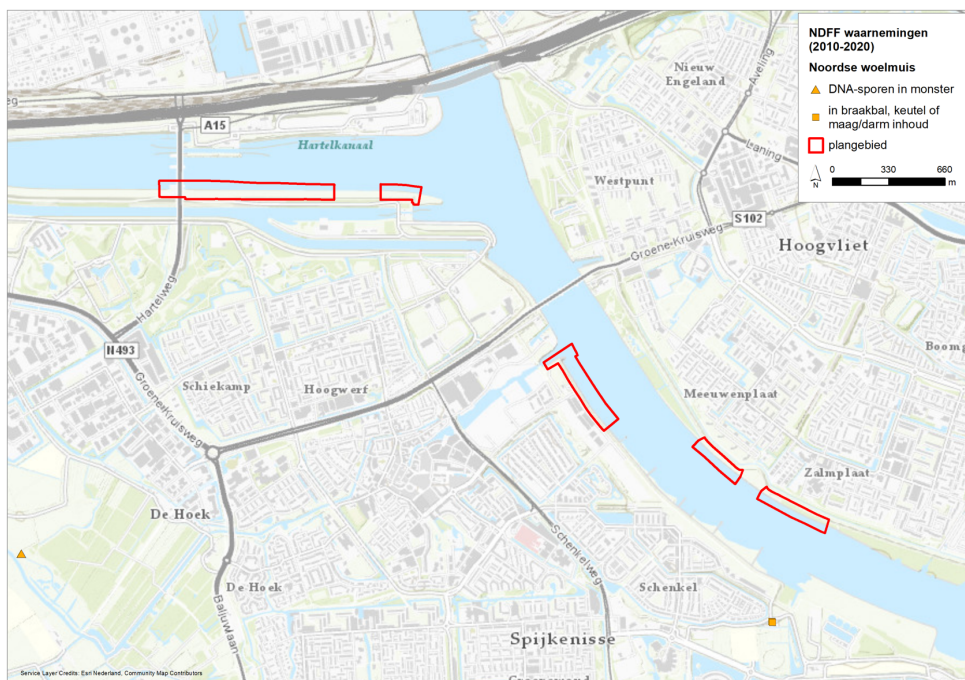
Het plangebied DP-06 bij Hoogvliet ligt binnen het Natura 2000-gebied Oude Maas. Hier komt op de oever geen habitatype zachthoutoibossen (H91E0_A) voor (Figuur 4.1; RWS, 2016). De 10 m brede tijdelijke werkstrook overlapt hier niet met het zachthoutoibos (Figuur 2.4). Uit de gegevens van de NDFF (geraadpleegd op 16 oktober 2020) blijkt dat in dit deel van het plangebied noordse woelmuis en bever niet voorkomen en een direct effect door de aanleg van tijdelijke werkstroken en steenbestortingen onder de waterlijn als *verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag* niet aan de orde.

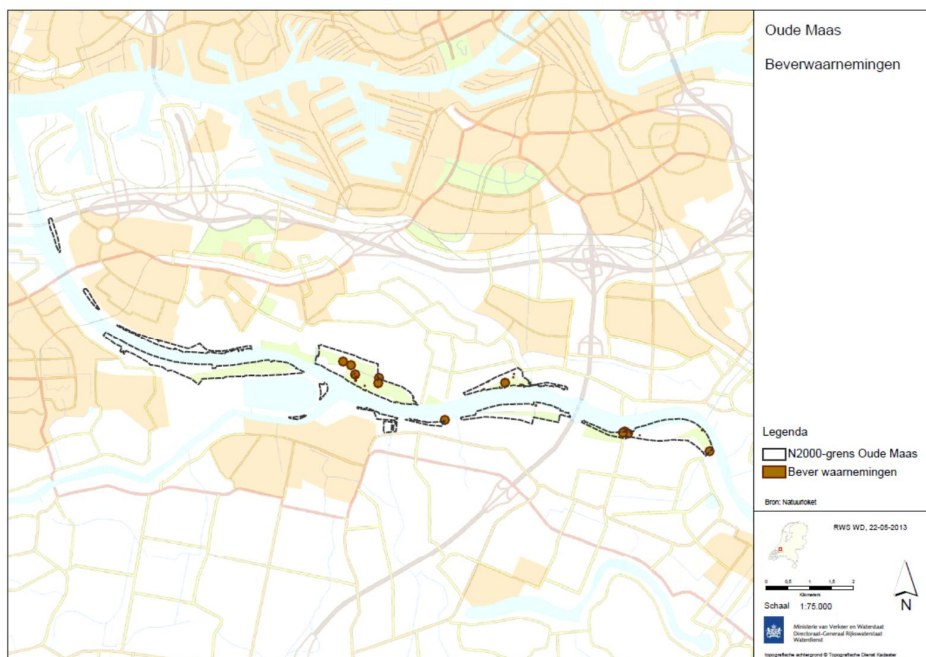
Figuur 4.1. Kaart van habitattypen in Natura 200-gebied Oude Maas (RWS, 2016).

Figuur 4.2. Leefgebieden van de noordse woelmuis in Natura 2000-gebied Oude Maas (RWS, 2016).

Figuur 4.3. Waarnemingen van de noordse woelmuis rond het plangebied bij Natura 2000-gebied Oude Maas (NDFF).

Figuur 4.4. Waarnemingen van de bever rond het plangebied bij Natura 2000-gebied Oude Maas (NDFF).

4.4 Bepaling van de effecten van verstoring door geluid en vertroebeling door aanleg werkstroken en door steenbestortingen¹

4.4.1 Verstoring door werkstroken op dijktaalud

Habitattypen

Het geluid dat ontstaat bij de steenbestortingen heeft geen effect op de omringende habitattypen. Het geluid is boven water dermate gering dat dit wegvalt tegen het achtergrondgeluid van de intensieve beroepsscheepvaart. Onder water komen in en rond het plangebied geen kwalificerende habitattypen voor. Directe effecten op habitattypen door geluid van de steenbestortingen onder de waterlijn als *verstoring door mechanische effecten* zijn voor het plangebied niet aan de orde.

Habitatsoorten

De noordse woelmuis komt in de Oude Maas alleen voor in de vochtige tot natte rietlanden bovenstrooms (Figuur 4.2). Zoals hierboven vermeldt blijkt uit de NDFF (d.d. 16 oktober 2020; Figuur 4.3) dat in en rond het plangebied geen noordse woelmuizen voorkomen. Het

¹ Deels overgenomen uit: Teunis, M. en D. Wielakker. 2016. Voortoets bestorting erosiekuilen Spijkernisserbrug in de Oude Maas. Bureau Waardenburg Rapportnr. 16-043. Bureau Waardenburg, Culemborg.

plangebied is voor noordse woelmuizen ongeschikt leefgebied en het voorkomen van noordse woelmuizen in het plangebied is uitgesloten. Voor de noordse woelmuis geldt dat de werkzaamheden dus geen nadelig effect hebben. Verstoring door geluid of vertroebeling tijdens de werkzaamheden is voornamelijk van invloed op het onderwaterleven en benedenstroomse gebieden. De bever is in Nederland met name een nachtdier en houdt zich op diverse plaatsen ook op in stedelijke omgeving. Er bevinden zich in de nabijheid van de werkstroken geen beverburchten (NDFF dd. 16-10-2020). Van verstoring van beide soorten kan daarom geen sprake zijn. Directe effecten op habitatsoorten door de aanleg van werkstroken als *verstoring door mechanische effecten* zijn voor het plangebied niet aan de orde.

4.4.2 **Vertroebeling**

Habitattypen

Het water in de Oude Maas heeft een grote sliblast waardoor het doorzicht minimaal is. In het wateraanwezige organismen zijn hierop aangepast. De heersende stroming voert slib verder af richting zee, dus van het Natura 2000-gebied Oude Maas af. Eventuele vertroebeling van het water door extra opwoelen van slib van de bodem, fijn stof en zand tussen het stortmateriaal zal niet van invloed zijn op de aanwezige habitattypen. Dit komt doordat habitattypen gelegen in de buurt van de stortlocaties langs de Oude Maas voornamelijk (hooggelegen) zachthoutoibossen zijn, die niet of nauwelijks overstromen. Er is dus geen sprake van sedimentatie door opwelling van zacht substraat in deze gebieden. Bovendien is de mate van vertroebeling tijdelijk en het sterkst rond de stortlocatie, waar geen aangewezen habitattypen voorkomen en wordt het slib met de heersende stroming voornamelijk afgevoerd richting zee. Directe effecten op habitattypen door vertroebeling van de steenbestortingen onder de waterlijn als *verstoring door mechanische effecten* zijn voor het plangebied niet aan de orde.

Habitatsoorten

Noordse woelmuizen foerageert altijd op het land en vertroebeling van het water heeft daarom geen effect. Sinds 1995 heeft de bever zich permanent gevestigd in de zachthoutoibossen van de Oude Maas. De bever maakt gebruik van het water om zich te verplaatsen, maar is geen zichtjager. De bever eet boombast in de winter en kruidachtige vegetaties in de zomer. Op de bever heeft vertroebeling dus geen negatief effect. Directe effecten op habitatsoorten door vertroebeling van de steenbestortingen onder de waterlijn als *verstoring door mechanische effecten* zijn voor het plangebied niet aan de orde.

4.5 **Conclusies effecten beschermde gebieden**

Op grond van bronnenonderzoek en veldonderzoek langs de Oude Maas en Hartelkanaal, wordt geconcludeerd dat

- 1 In en direct rond het plangebied zijn geen kwalificerende habitattypen, habitatsoorten en broedvogels waargenomen.

- 2 Directe effecten als gevolg van het project Versterking dijktaaluds (WABO13298) als verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag of verstoring door mechanische effecten zijn niet aan de orde.

Op grond van de in dit rapport gepresenteerde objectieve gegevens zijn negatieve effecten als gevolg van het project Versterking dijktaaluds Oude Maas en Hartelkanaal (WABO13298) op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden uitgesloten.

Cumulatieve effecten

Omdat er geen effecten zijn, is het niet nodig naar cumulatieve effecten onderzoek te doen.

Passende beoordeling

Omdat er geen effecten zijn, is het uitgesloten dat er significante effecten zijn. Omdat er geen sprake zal zijn van een verslechtering van habitattypen of leefgebieden of significante verstoring van aangewezen soorten wordt een passende beoordeling niet nodig geacht.

N.B. De beoordeling van de noodzaak voor een vergunning ligt bij het bevoegd gezag. De conclusie van Bureau Waardenburg heeft geen rechtskracht.

Vervolgonderzoek

De conclusies in dit rapport ten aanzien van Natura 2000-gebieden zijn gebaseerd op voldoende beschikbare en actuele informatie. Er zijn geen hiaten in kennis geconstateerd die van invloed kunnen zijn op de conclusies. De conclusies geven dan ook geen aanleiding voor vervolgonderzoek.

DEEL 2

5 Natuurnetwerk Nederland

Het Natura 2000-gebied Oude Maas is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland als natuurtype groot open water.

Effecten op het functioneren van het NNN zijn uitgesloten. De aanleg van tijdelijke werkstroken op de oever en steenbestortingen onder de waterlijn zorgen niet voor maatgevende verstoring van de aanwezige habitats en soorten (zie voorgaande hoofdstukken). Na afronding van de werkzaamheden worden eventuele werkstroken op de oever weer in hun oorspronkelijke staat hersteld. Gebied dat binnen het NNN ligt blijft ook na de werkzaamheden binnen het NNN liggen. Herstel naar de oorspronkelijke staat zorgt er voor dat er op de werkstroken per saldo geen kwaliteitsverlies optreedt. Negatieve effecten zijn niet aan de orde, zodat mitigatie of compensatie niet aan de orde zal zijn.

6 Literatuur

- de Boer V., Slaterus R. & Boudewijn T.J. 2020. Watervogeltellingen in het Benedenrivierengebied in 2018/19. RWS-Centrale Informatievoorziening BM 19.24. Sovon-rapport 2020/10. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen. Bureau Waardenburg-rapport 19-261. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- EL&I, Ministerie van, 2011. Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Oude Maas. Ministerie van EL&I, Den Haag;
- LNV, 2008. Profielen habitattypen. Ministerie van LNV, Den Haag;
- LNV, Ministerie van, 2005. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag;
- LNV, Ministerie van, 2006a. Doelendocument Natura 2000. Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid, Den Haag;
- Steunpunt Natura 2000, 2010. Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. versie 27 mei 2010. RegieBureau Natura 2000, Utrecht;
- Steunpunt Natura 2000, 2008. Aanvulling op 'Toepassing begrippenkader Nb-wet '98' • Bestaand gebruik • Externe Werking. Intern werkdokument voor opstellers beheerplannen Natura 2000 en vergunningverleners Nb-wet. RegieBureau Natura 2000, Utrecht;
- Teunis, M. en D. Wielakker. 2016. Voortoets bestorting erosiekuilen Spijkernisserbrug in de Oude Maas. Bureau Waardenburg Rapportnr. 16-043. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Rijkswaterstaat Zee en Delta en Rijkswaterstaat West Nederland Zuid i.s.m. Royal HaskoningDHV (2015). Ontwerp Natura 2000-beheerplan Deltawateren. Bijlage 2.2 Oude Maas. Uitgegeven door Ministerie van Infrastructuur en Milieu;

Bijlage I Wettelijke kader

Inleiding

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (kortweg: Wnb) in werking. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Met de inwerkingtreding van de Wnb zijn de provincies het bevoegde gezag voor de ontheffing- en vergunningverlening voor plannen en projecten en voor het vaststellen van vrijstellingsregelingen. Voor activiteiten die tot de Rijksbevoegdheden behoren is RVO namens het Rijk bevoegd gezag. Daarbij gaat het om activiteiten van nationaal belang en activiteiten in 'niet provinciaal ingedeeld gebied'.

Deze bijlage vat het wettelijk kader samen voor toetsing van ruimtelijke ingrepen en andere handelingen. In paragraaf 1.2 komen algemene bepalingen van de wet aan de orde. Gebiedsbescherming is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' en is hier samengevat in paragraaf 1.3. De bescherming van soorten is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en in deze bijlage samengevat in paragraaf 1.4. De bescherming van bomen en bos is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 4 Houtopstanden, hout en houtproducten' en is hier samengevat in paragraaf 1.5. Andere onderdelen van de Wnb zoals jacht, schadebestrijding, overlastbestrijding, faunabeheer en omgang met exoten maken geen deel uit van deze bijlage.

Algemene bepalingen

Art 1.10 De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

Art 1.11 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorgplicht houdt in elk geval in dat handelingen waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat ze nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten achterwege blijven, dan wel dat noodzakelijke maatregelen worden getroffen om negatieve gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen ze beperkt of ongedaan worden gemaakt.

Art 1.12 Gedeputeerde staten van de provincies dragen zorg voor:

- het nemen van de nodige maatregelen voor de bescherming, de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden in voldoende gevarieerdheid voor alle van nature

in het wild levende vogelsoorten en planten en dieren en hun habitats van bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn en habitattypen van bijlage I van de Habitatrichtlijn;

- het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende van nature in het wild voorkomende dieren en plantensoorten;
- de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland.

Gedeputeerde staten kunnen gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en 'bijzondere provinciale landschappen'.

Natura 2000-gebieden

De Wnb heeft tot doel het beschermen en in stand houden van Natura 2000-gebieden.

Relevante wettelijke bepalingen

De beoordeling van projecten en andere handelingen wordt geregeld in artikel 2.7 tot en met artikel 2.9. Aanwijzingsbesluiten geven de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de leefgebieden voor vogels van de Vogelrichtlijn, de natuurlijke habitats en de habitats van soorten van de Habitatrichtlijn. De instandhoudingsmaatregelen zijn voor elk gebied beschreven in het beheerplan. Tevens beschrijft het beheerplan welke handelingen en ontwikkelingen in het gebied en daarbuiten het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Voor het uitvoeren van plannen of projecten kan GS de verplichting opleggen tot preventieve of herstelmaatregelen. Dit is niet van toepassing indien voor het plan of project een (omgevings)vergunning is verleend.

Beoordeling van plannen en projecten

Art. 2.7 Voor een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie (in cumulatie) met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, is een **passende beoordeling** noodzakelijk.

Er is een **vergunning** nodig van GS voor projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. De bevoegdheid ten aanzien van de vergunningverlening ligt bij GS van de provincie waarin het project wordt uitgevoerd.

Er geldt een **uitzondering op de vergunningprocedure** op grond van de Wet natuurbescherming: als via een andere wettelijke bepaling een passende beoordeling verplicht is (bijvoorbeeld op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding) voor de besluitvorming.

Art. 2.9 Géén vergunning is nodig:

- Als het project of de handeling is opgenomen in een Natura 2000-beheerplan of in een vastgesteld programma voor Natura 2000-gebieden (zoals de PAS). Voorwaarde is

dat 1) ten aanzien van het plan of het programma een passende beoordeling van projecten is uitgevoerd waaruit de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten, en 2) dat het bestuursorgaan dat het plan of programma heeft vastgesteld, tevens bevoegd gezag is voor vergunningverlening of dat dit bestuursorgaan heeft ingestemd heeft met het plan of programma.

- Als het project of de handeling al bestond of bekend was op de referentiedatum 31 maart 2010 of later als het gebied later is aangewezen (ook wel bekend als bestaand gebruik).
- Als het project of de handeling behoort tot door PS bij verordening aangewezen categorieën van gevallen.

Toelichting op begrippen

Habitattoets

De habitattoets is de verzamelnaam van toetsingen van effecten van plannen en projecten op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In beginsel worden de effecten van plannen en projecten op Natura 2000-gebieden 'passend beoordeeld'. Als er kans is op significant negatieve effecten en mitigerende maatregelen bij de beoordeling zijn betrokken wordt gesproken over een '**passende beoordeling**'. Om procedurele redenen kan er voor worden gekozen om een **oriëntatiefase** – soms ook wel '**voortoets**' genoemd – te doorlopen. De inhoudelijke studie is in de oriëntatiefase in grote lijnen identiek aan een passende beoordeling, echter mitigerende maatregelen zijn bij de oriëntatiefase niet bij de beoordeling betrokken. Als de conclusie is dat significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten en maatregelen nodig zijn om significant negatieve effecten met zekerheid te voorkomen, zal alsnog een passende beoordeling nodig zijn.

Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen ter voorkoming of beperking van het (mogelijke) effect van het project of andere handeling en deze maatregelen zijn onlosmakelijk verbonden zijn met een project / andere handelingen

Cumulatieve effecten

Voor de habitattoets geldt uitdrukkelijk dat voor elke activiteit onderzocht moet worden of er mogelijke significante effecten zijn als gevolg van de activiteit afzonderlijk *en* in combinatie met andere plannen en projecten. In het laatste geval moeten de gezamenlijke ofwel cumulatieve effecten beoordeeld worden in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Het gaat daarbij om alle plannen en projecten die op bestuurlijk niveau zijn goedgekeurd en die nog niet (volledig) zijn gerealiseerd.

Significantie

Van significante effecten kan sprake zijn als ten gevolge van het plan of project realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen wordt bemoeilijkt of onmogelijk wordt gemaakt. In de Leidraad bepaling Significantie is het begrip 'significante gevolgen' toegelicht.¹

Externe werking

Ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn als die activiteiten negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied (kunnen) veroorzaken. Dit wordt de 'externe werking' van de bescherming genoemd.

Soorten

Verbodsbepalingen

De Wnb onderscheid bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

Art. 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels (VR artikel 1) te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder 1 te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder 1 te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld onder 1 opzettelijk te storen.
5. Het verbod, opzettelijk storen, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het ministerie heeft een lijst gemaakt van soorten vogels die hun nest doorgaans het hele jaar door of telkens opnieuw gebruiken. Deze nesten zijn jaarrond beschermd². Voor andere soorten geldt dat de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij (in het broedseizoen) in gebruik zijn.

Art. 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende **dieren** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage II, VvBonn Bijlage I) opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden **planten** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage I) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Art. 3.10 Beschermingsregime andere soorten

¹ Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. Publicatie Steunpunt Natura 2000, versie 27 mei 2010.

² Zie de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingrepen, ministerie van LNV, augustus 2009.

1. Het is verboden in het wild levende **zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers** van de soorten, genoemd in de bijlage bij de Wet, onderdeel A, natuurbescherming opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
3. Het is verboden **vaatplanten** genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij de Wet natuurbescherming, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

Gedeputeerde staten kunnen een ontheffing verlenen van verboden die gelden voor Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Art 3.3), Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Art 3.8) en Beschermingsregime andere soorten (Art 3.10 lid 2). Provinciale staten en de Minister kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden (Art 3.3, Art 3.8)

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing,
- er is voldaan aan een in Art 3.3 dan wel Art 3.8 genoemd belang,
- er is geen sprake van een verslechtering van de (gunstige) staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gesteld om schade te beperken of te compenseren zodat er geen afbreuk wordt gedaan aan de SvL.

Art 3.3, Art 3.8 De verboden voor zijn niet van toepassing op handelingen ten behoeve van instandhoudingsmaatregelen en handelingen in het kader van een Natura 2000-beheerplan of een vastgesteld programma (zoals bijvoorbeeld de PAS).

Art. 3.10 Voor soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de **ruimtelijke inrichting of ontwikkeling** van gebieden en **bestendig beheer of onderhoud**.

Art. 3.31 De hierboven genoemde verboden onder de drie beschermingsregimes zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde **gedragscode** en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer of onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Bijlage II Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Oude Maas

Essentietabel Natura 2000-gebied Oude Maas

Essentietabel Natura 2000-gebied 108. Oude Maas

Kernopgaven

1.06	Herstel zout-involed Haringvliet	Herstel zout invloed in Haringvliet, vooral voor trekvis, zoals zeepril H1095, elft H1102 en zalm H1106, en mede voor brakke variant van ruigten en zomen (harig wilgenroosje) H6430_B en schorren en zilte graslanden (buitendijks) H1330_A.
3.05	Kwaliteitsverbetering zoetwatergetijdengebied	Kwaliteitsverbetering zoetwatergetijdengebied t.b.v. vochtige alluviale bossen (zachthoutoobossen) *H91E0_A, ruigten en zomen (harig wilgenroosje) H6430_B, slikkige rivieroever H3270, lint H1103 (inclusief paaiplaats), noordse woelmuis *H1340, tongnaarmuis H1387 en bever H1337.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen								
H3270	Slikkige rivieroever	-	=	=				3.05, W
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	>	=				3.05, W
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoobossen)	-	=	=				1.06, W
Habitatsoorten								
H1337	Bever	-	=	=	=			
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>			3.05, W

Legenda

W	Kernopgave met wateropgave
	Sense of urgency: beheeropgave
	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig; + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

deze tabel is gebaseerd op het definitief aanwijzingsbesluit
Gebruik deze essentietabel in combinatie met de leeswijzer

Bureau Waardenburg bv

Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg

Telefoon 0345-512710, Fax 0345-519849

E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl